

A lapok a következő táviratot közl-
Rendsburból ma délutánról: French tábo-
nok teljes győzelmet aratott a burokon,
elfoglalta Golebsberget. Szombaton és vasár-
nap oly hevesen támadta az ellenséget, hogy
nem hagyott neki időt a további ellentámasz-
Tegnap reggel az angol csapatok elérkezé-
nek látták az időt a támadásra. Este a
egész lovasság, tüzérség és gyalogság éjjel
menetre indult, hogy a burok jobbszárnyát
megkerülje. A vállalkozás kitűnően sikerült.
A gyalogság és a tábori tüzérség arcvonal-
ban támadott a burokra, míg egyidejűleg
lovasság és a könnyű tüzérség megkerülte
jobbszárnyat. A burok visszavonulni von-
fenyegtetve volt, teljesen meg voltak lep-
és rendtelenségben menekültek kelet felé.
Golebsberget az angolok kezébe hagyva.

Nyilttéri osikkok garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Ezt kell minden áron kikerülni, a m
nézve több irányban erős és hatalmas
cízót kell kezdeni, a melyek mind azt céle
zák, hogy a székely fajt kell erkölcsileg
vele párhuzamosan közgazdaságilag mege
síteni, egy szóval vagyonossá tenni. Ho

mikép és mely utakon érhetniet ezt a célt, az egy részletes program feladatát képezi, de hogy ennek összeállítására csak az lehet az illetékes és képes, a ki köztünk él, a ki eddigi bajainak és sanyaruságainak mindnyájunkkal együtt érzi, az kétségtelen.

Ime tehát a székely érdekek különös ápolása, nem helyi és nem kívánságos érdek, hanem egy nagyobb szabású állami érdek. Ennek minden alkalommal való kitüntetése, a netaláni közömbösségek legyőzése, az államférfiak kapacitálása, a különböző pártoknál a jó irányú hangulat felkeltése és ébrentartása, a magyarországi közvéleménynek a fenti irányban való átgurása, mind ez oly nehéz és óriási feladatokat képez, a melyeknek csak középszerű elvégezése is csak is olyan emberekől és képviselőktől várható, a kik, ha valamit programjuk teljesítése képen kaphatnak, kiszoríthatnak, maguk és unokáik is érzik annak gyümölcsöző voltát és viszont a kik, ha nem tudják elérni a gyors segítséget, vagy nem tudják legyőzni a feltornyosuló akadályokat, ennek hátrányait és nyomorúságait nem csak levélből és újság cikkekből ismerik, hanem maguk és gyermekeik, szülőik és összes rokonaik keservesen megélik.

Ez az erkölcsi és lélektani indoka Csikmegye elhatározásának és a közvélemény ily irányú alakulásának. És ha ehhez hozzá vesszük azt, hogy általánosságban véve is nagyon eladó természetű az a vidék, mely a saját embereit nem becsüli, s mihielyt egy megye lakossága a politikai erkölcs ezen oldalával nem törődik, azt semmibe se veszi, azt hisszük, hogy elfogultság nélkül tisztán láthatjuk ezen eljárásnak azon következményét is, hogy az ilyen népet, egy a parlament, mint a kormány, egy a közvélemény, mint a sajtó, szintén semmibe veszi.

Megvagyunk győződve tehát, hogy midőn Csikmegye törvényhatósága fenti határozatában, az itteni közvéleménynek adott kifejezést, ezzel csak oly utra lépett, mely senkit sem sérthet s melynek erkölcsi és politikai elvi jelentősége előtt pártkülömbőség nélkül meghajolhat minden egyéni érdek és hazafi.

—o—l.

Levél.

Szőkefalvi papi beköszöntő.

Mult hó 24-én a szőkefalvi unitárius egyházközség egy rég várt egyházi ünnepnek volt részese. Új papot kapott, a ki ki-nevezetése után pár nappal, sikerrel köszöntött be. Szabó Albert, unit. papnövendék, tehetséges szónok, először állván a szőkefalvi unitárius templom székében — sikeresen kezdte pályáját s szép jövő elé tekintett. Az istentisztelet d. e. 10 órakor tartott, mikor már az ottani református hívek délelőtti istentiszteletükről kijöttek volt s közülök derék papjukkat együtt, sokan meghallgatták az új unit. papot.

A templomban az új pap hatásos imát mondott. Azután megtartotta beköszöntő beszédét, a melyet a dermesztő hideg ellenére is, élvezettel hallgattunk. Azután a köri eseres, ki ugyanazon a szőkeben kezdte pályáját, szép beszéddel igátta be az új lelkeszt s felhívja, hogy mivel itt többféle valásfelekezet van, legyen azon, hogy tartásak meg azt a nemes vallási türelmet, a mit elődeik megtartottak. A kijövetelnél a helybeli ref. lelkes, ki pár héttel ezelőtt köszöntött be, üdvözölte az új protestáns hittestvért, melyet az új lelkeszűnk testvériesen vizsgozott. Rövid ebéd következett az öreg Szabó bácsi házában, ki egész napon örömmel volt eltelve, hogy papot kaptak. Az ebédnél az új papot többen felköszöntöttük, ki-vántuk s kívánjuk, hogy pályáját dicsőségesen folytassa, mint (alapigéje szerint) „A Jézus Krisztusnak jó vitéze.”

Egy jelenlevő

M.-vásárhelyi hírek.

Vármegyei közgyűlés.

Rendkívüli közgyűlést tartott Maros-Tordavármegye képviselőtestülete decz. 30 án d. e. Marosvásárhelyen a vármegyehez nagytérben. A közgyűlés legérdekesebb tárgya Marosvásárhely városnak a kvótafelemelés ellen a képviselőházhöz intézett és pártolás végett áttett indítványa volt. Ezt a megyegyűlés — tekintettel az időközben beállott változásra — egyszerűen tudomásul vette. A tárgysorozat többi pontjában kevés érdekes volt, egy pár megüresedett bizottsági tag állást töltötték be, meg egy csomó községi számadást és költségvetés előirányzatot fogadtak el.

Uj lap.

Marosvásárhelyen az utóbbi időben ugyancsak föllendült a hírlapirodalom. Alig jelent meg Máthé József kitűnő szerkesztésében a „Székely Tanúgy” első száma, már is újabb és pedig ezuttal nagyszabású hírlap megindításáról értesülünk.

Arról van ugyanis szó, hogy Király Béla, az ottani ev. ref. collegium német nyelv tanára, ki mint hegedűművész az egész világot beutazta s művészi hírnévre tett szert, f. évi január 16-tól kezdve „Egység” című napilapot indít.

Ezenkívül a dr. Fenyvesi Soma szerkesztésében az ideig hetenként kétszer megjelenő szabadlevél irányú „Székely Lapok” január 1-én kezdve hetenként négyszer fog megjelenni.

Ujvíri tisztelgések.

Január 1-én a kir. járásbírószág vezetőjénél, azután a kir. törvényszék elnökénél tisztelgett a bírói kar és személyzet. A kir. ítélőtáblai elnök az ujvíri tisztelgést nem kívánván, nála hivatalos tisztelgés nem volt.

A városi tanácsos Ajtai Gyula h. polgármester vezetés alatt tisztelgett Geréb Béla polgármesternél, honnan a polgármester vezetés alatt Mikó Árpád főispánhoz mentek, ott pedig Geréb Béla polgármester tolmácsolta a tanács érzelmeit. Ezenkívül gratulált a vármegye tisztikara a főispánnál, az ügyvédi kamara a kir. tábla elnökénél.

Az E. K. E. néprajzi osztályából.

Kolozsvár, jan. 3.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kiállítási bizottsága jan. 2-án gyűlést tartott. Elnöklő Szádeczky Lajos üdvözölte a bizottságot az új év alkalmából. A főtitkár előterjesztette az egyesület és a Kárpát-Múzeum védője, József Ágost főherceg völcsei táviratát, melyben ő fensége a legszívesebb és bensőségebb hangon válaszol az egyesület új évi üdvözlétére. A bizottság lelkes örömmel, áldást hozó ámmenként fogadja a kegyteljes üdvözlést. Herrmann Antal előadó indítványát, hogy üdvözlő irat küldessék a néprajzi osztály elnökéhez, gr. Kuun Gézához, szintén lelkesen fogadták. Előadó jelenti, hogy mint központi alelnök a központi tisztikar küldetését vezette az egyesület elnökéhez, báró Feilitzsch Arthurhoz, üdvözölve őt az új év alkalmából. Az elnök közönsös válaszában különösen kiemelte a néprajzi osztály működését, nagy elismeréssel emlékeztetve Szádeczky érdemeiről. Az előadó végül üdvözlő a bizottság nevében Szádeczky Lajos elnököt, köszönetet mondván nagysikerű buzgóságáért.

Ezután az elnök jelentést tesz a néprajzi bál érdekében tett lépésekről; az ügyet a legközelebbi ülésen fogják behatóbban tárgyalni.

A főtitkár jelenti, hogy a kalotaszegi és a szász szoba bútorai már megrendeltettek; a csángó szoba iránt az előadó személyesen fog intézkedni. A háromszéki régi

szoba berendezése iránt Potsa Józsefhez, az udvarkelmei szoba dolgában Hollak főispánhoz fognak folyamodni; a csiki szoba iránt Becze és az alsófehérmegyei oláh szoba iránt Csató alispánhoz fordulnak. A népies ornamentika és a székely ház tudós, nagyérdemű tanulmányozóját, Huszka József tanárt fel fogják kérni, hogy maga rendezzen be és díszítsen egy szobát a néprajzi muzeumban.

Előadó indokolt előterjesztést tesz az iránt, hogy E. K. E. néprajzi osztálya jelezze és érvényesítse a maga álláspontját az Erdélyben újabbán intensív módon megindult két fontos társadalmi mozgalom, a hazai ipar pártolása és az erdélyi művészeti társaság dolgában. A bizottságnak az a nézete, hogy a két ügy figyelemmel kísérendő. Szádeczky rámutat az erdélyi kastélyokban őrzött nép- és tájrajzi és kultúrtörténeli érdekű régi képekre, ezek megszerzendők volna az erdélyi néprajzi kiállítás számára. Figyelmeztet arra, hogy a kereskedelmi miniszter művészeket küld a Székelyföldre a műiparban felhasználható motívumok gyűjtésére. Ezeknek eredetije, vagy másolata elkérendő a néprajzi muzeum részére.

Előadó rámutat a népmondák turistái és néprajzi fontosságára; indítványozza, hogy gyűjtessenek össze az erdélyi mondák és hogy e munkával dr. Versényi György bizsak meg. Helyeseltetik.

Szádeczky elnök jelenti, hogy gr. Nemes Jánosné első férje hagyatékából felajánlott a muzeumnak egy pár Beldi Pál-féle fullajtar-csizmát. Hálával fogadjatik. Előmutat továbbá egy mult századbeli skófiomos gyermek főkötőt, melyet Dietrich aranyműves ajánlott fel megvételre.

Megválaszolatlan. Bemutat végre három pár ritka alaku, gyönyörű zománcos boglár, melyet a maga gyűjteménye számára vásárolt. A bizottság felkéri Szádeczkyt, engedje át e nagyértékű népies ékszerek felét a muzeum részére.

Merza Gyula főpénztáros jelenti, hogy újabbán Fiume város küldött 100 frtot az erdélyi nép és tájrajzi muzeum javára. Örövendetes tudomásul szolgál.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Darányi miniszter.

A földmívelésügyi miniszter utasította összes alantasait, hogy az ipari szükségletek beszerzésére vonatkozó szállítások odaítélésénél megfelelő minőség és ár mellett első sorban a helyi ipart vegyék figyelembe.

Rendelésekben kötelezte a miniszter közegeit, hogy ha a szállítás odaítélése körüli eljárás alkalmával tűnik ki, hogy a szállítandó cikkek külföldről való beszerzést igényel, a szállítás odaítélése előtt tegyenek hozzá esetről-esetre jelentést és kérjék ki engedélyt, melyet azonban csak úgy fog megadni, ha az illető cikket megfelelő mennyiségben, árban és minőségben hazai iparosoknál, gyárosoknál nem lehet megszerezni.

Ez alkalommal arra is utasította Darányi miniszter összes közegeit, hogy a kereskedők és iparosok számlák fizetésénél mindig soron kívül intézkedjenek.

A kultuszminiszter az iparpártolásról.

A M. Ipar írja:

Az iparpártolási akciónak gyors ténfoglalását és azt az általános rokonszenvet, a melylyel a társadalom minden rétegében találkozik, élénken bizonyították közéletünk jelesének azok a nyilatkozatai, a melyeket lapunk mult számában közöltünk. A politikai,

társadalmi és gazdasági élet, a publicisztika és színdarabok vezető alakjai, élők Magyarországi miniszterelnökével, készségesen siettek kérdésünkre elmondani véleményüket az iparpártolásról, s ezek a vélemények kivétel nélkül olyanok, a melyek egyesületünk akcióját nemcsak igazolják, hanem sikerrel látják.

Örömmel jelezzük fel, hogy karácsonyi számunknak eze az értékes közleményei széles körökben keltek szimpatikus felvételre, a ki jelerékenyen gyarapította iparpártolási akciónak erkölcsi tőkéjét. Ezért is nagy hálával tartunk azoknak a kiváló férfiaknak, a kik hűhatós szavukkal segítségünkre jöttek a nagy cél felé való törekvésünkben.

Ezekhez a nyilatkozatokhoz sorakozott utólag még egy, a melynek elsőrangú jelentőségét az időjárás egyetemesége és az a hely, a melyet kötelezők vezetőinek sorában elfoglal. Wlassics Gula tállás-és közoktatásügyi miniszter uris megtisztelt bennünket azzal, hogy félkészen megnehegšanu emléksorokat küldött be, a melyekben a hazai ipar felkarolását a nemzeti kultura istápolásával egy sorba helyezi. A nemzeti kultura hivatalos és hivatát vezetőjének ez a nyilatkozata méltóan egészíti ki az a sorozatot, melyet mult századunkban adunk át olvasóinknak. Mult századunkból, senálatunkra, kimaradtak a kultuszminiszter szavai, mert a lap kinyomtatása után érkeztek csak hozzánk. Így csak megköszöni, oha nem későn közölhetjük őket:

A nemzeti élet erősítése ne legyen pusztá jelszó, a mit csak hangzatosunk, hanem irányelv, a melyt követünk és pedig nemcsak egyes éterben hanem életünk minden vonatkozásában. Hazaiakból ne csak az irodalom, a művészet, a tudomány termékeit pártoljuk, hanem az ipart is; mert ha a magyar író, művész, tudós, nemzeti létezésünk erősítésén és biztosításán fáradozik, a magyar iparos ugyanazt cselekszi.

Wlassics Gyula.

Sorakozunk a magyar ipar érdekében

A földmívelés és ipari szoros összefüggésben van egyetemesen hogy ugyazólván egyik a másik nélkül nem fejlődhetik.

Különösen áll az a tény, hogy azonban a földmívelést illetően nem mint kezdetlegesség stádiumát tudjuk csak akkor indulhat virágzásnak, a mely mellett talál egy már erősödő ipari vállalkozás képes rögtön feldolgozni mindazt, a mit a föld őszereje termel.

A kulturával járó feltétele éppen egy agrikulturális állam, a mely, hogy a föld terményei iparilag feldolgozandók és nagyobb értékeket képviseljenek.

Az ipar tehát a föld értékesítője, a talajban rejtő érték gyáraja.

Hazánk, mely első sorban földmívelő állam, ha a nemzeti gyonosodás terén versenyezni akar azon államokkal, melyek kulturális haladást és fejlődést mutatnak fel, kell hogy istápolja és áptja az ipart.

Az ipar ápolása azonban nem csak abban áll, hogy iparvállalat létesítését megkönnyítsük, nemcsak az feltételezi, hogy törvényhozási és társadalmi uton az iparos osztály érdekeit ápoljuk, hanem az ipar termékeinek kell itt a hazában állandó és

nat mulva kiállítottam volna hogy jelenlétem tudassam. De csak öcczem óta vagyok itten. A vihar elől az első lövőn befutottam, a melyet láttam.

— Kérem, ne említse —
Az ifju még mindig éggé meg volt zavarodva, hogy ezt gépiek mondja és olyan csudálkozással nézett kedves, kipirult arcza, a mi neveltséges lett volna, ha barna szemei ugyanakkor nem félték volna ki az ő őszinte bámúlását.

— En — én csak örül tudok, hogy az első ajtó véletlenül az enm volt! mondá. Természetes, hogy a vihar utólréte?

— Igen. Nemde borzasztó? És észre sem vettem, hogy mi áll előttem, egész addig a pillanatig, mig esni kezdett.

Önkénytelenül mind a képen a nyitott ajtó felé fordultak: az eső, ha az lehetséges volt, még hatalmasabban esett, mint azelőtt. Hirtelen, egy cikázó víz hátráltatta a leányt, a ki két kezét szeméhez emeltette.

— Oh, szerencsére, én én vagyok ideges, mondá, a társ tekintetével válaszul, de az a villámás egyenesen a szemembe látszott menni! Milyen vihar — bizonynyal még a tropikus éghajlhoz is elég hatalmas!

— Igen, ez elég rossz, de tropikai viharokhoz hasonlítva ez semmi — viszonzá az ifju. Kegyet nem mondaná a, ha valaha egy olyant látott volna.

— A milyent ön látott? — s barna szeméből egy kérdés tekintetét vetett az ifjura.

— Honnét tudja? — Nem tudom. Hogy tudhatna? De gyanitom, részben azért, mert én bizonyosan beszélek róla, részben — mert én oly barna. Helyes okoskodás, ugy-e? Tehát ez a tropikai viharhoz hasonlítva nem igaz.

Csak annyit mondhatok, hogy nem igaz.

biztos piacot teremteni és az összes tényezőknél közre kell működni arra nézve, hogy a cikkeknek propagandát csináljanak, azért, hogy számukra kivített biztosítsunk.

A vagyonos osztály elégítse ki igényeit első sorban a magyar ipar termékeivel és ezáltal öntsön önbizalmat, bátorságot és kitartást azon osztályba, mely eddig éppen azért, mert itt e hazában nem talált pártolást, kicsinyhittűvé vált.

Ha azok, kiket fejlett izlésük és egységes alapokon fokozódó igényeik feljogosítanak arra, hogy utmutatóul szolgáljanak az ipar fejlesztésének irányát illetőleg, eddig a külföldön szerzett tapasztalataikat itt érvényesítsék és ha elnézéssel, türelemmel a magyar ipar iránti szeretettel közvetve segítségével lesznek annak a kezdet nehézségeinek leküzdésében, akkor egyszerre fel fog lendülni az ipar és a nemzeti vagyonosodásnak egy új és hatalmas forrása megnyílt és az a kis patak, mely csak csergedezett eddig, egyszerre mint egy hatalmas áradat termőföldet magával hordó hullámaival meg fogja termékenyíteni a nemzeti vagyonosodásnak talaját.

Az iparnak nemzetgazdasági nagy miszstója van hazánkban, hol sok tér áll szabadon fejlődésére, itt meg van hozzá a nemzetben a szükséges intelligencia, melyből származik a vállalkozói kedv, a tüke pedig lassan, de biztosan nőni fog ott, hol szorgalommal párosodik a szakértelem.

A nemzetnek gazdagodni és ismosodni kell. Ne hagyjuk tehát kimerülni az anyaföld öserejét egyoldalú és erőtetett gazdálkodás által, hanem a munkamegosztás örök törvénye szerint fejlesszük nemzetgazdaságunkat azon irányban, a hol nyitva áll a tér új erőket kifejtésére.

Ezen okoknál fogva örömmel üdvözlöm az országos iparegyesület igazgatóságának azon határozatát, melyben f. évi decz. 3-ikán kimondta, hogy egy országos iparpártolási akciót indít.

Szívem mélyéből óhajtom és kívánom, hogy hazánk jól felfogott érdekében sorakozzanak e nemes vállalkozásban egymásmellé a magyar társadalom összes számottevő elemei, nemzetiség, felekezet, rang és osztálykülönbökre való tekintet nélkül. A nemzet anyagi erejének fejlesztésében minden magyar embernek közreműködni hazafias kötelessége. Nagy nemzeti érdekről van itt szó és ebben mindannyian egyek vagyunk.

Ifj. Zeyh János gróf.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 3.

Figyelmeztetés.

Addig is, mig koronás utalványokat mellékelhetünk az előfizetési díjak megküldésére, figyelmeztetjük lapunk tisztelt olvasóit, hogy a

régi utalványokkal is beküldhetik az előfizetést, ha e szavakat „Osztrák-értékű”, „forint”, „kráczán” egyszerűen kihúzzák, s helyettük e szavakat írják:

„korona-érték”, „korona”, „fillér”.

— **Az unitárius egyház főgondnoka.** Báró Petrichevich Horváth Kálmán,

lem tőlük! De megvallom önnek azon reményemet, hogy itten nincsenek gyakran ilyen nehéz viharok?

— Nagyon ritkán. De ilyen sikkasztó nap után mit lehetett várni? Beösmérem, hogy a hűség tropikai volt. — Ezt mondva, hátra lépett, mert észrevette, hogy ingujjban volt.

— Bocsanatot kérek, — mondá sietve és félíg nevetve, — de tény, hogy bele voltam merülve az írásomba és olyan melegem volt, hogy a kabátot semmi áron sem tudtam magamon tartani.

— Kérem, ne vegye fel én miattam! — és megakadályozta az ahhoz való mozdulatát, amint az egy szék hátán feküdt. Így folytatá — sokkal kényelmesebben látszik ön lenni és különben is, nekem kellene bocsanatot kérni, a miért így rontottam be az ön lakására. De nem tehettem egyebet; csontig áztam volna.

— Ebben a viharban? — En is azt gvndolom — és nem kellett volna érte messze menni.

— Ugy van. Annál inkább, mert véletlenül azt sem tudom, hogy hova kell mennem.

— Nem tudja?

Az ifju csudálkozása mulatságos volt. A leány nevetett.

— Szavamba mondom, hogy ez így van! Természetes, hogy neveltségesnek hallszik, de komolyan mondom, hogy nem tudom! Azonban reményem, hogy ön felvilágosítást tud adni. Ösmér ön itten körül egy „Voodlandnak” nevezett helyet?

— Tökéletesen.

— Gondoltam. Ugy-e Mannameadnak a tulsó oldalán van?

(Folytatása következik.)

a nemes szívi főúr az újv alkalmából 400 koronát küldött be az unitárius püspökhöz újv ajándéku leendő kiosztásra. Ebből a Kolozsvárt fölláttatandó Brassai alapra 100 kor., a Keresztény Magvetőnek 50 kor., az Unitárius Közlönynek 50 kor., a Kolozsvár egyházközség szegényeinek 60 kor., a tor-dai egyházközség szegényeinek 20 kor., a kolozsvári Rongyos-Egyetnek 20 kor., összeg adatott. A főgondnok ur számos esetben mutatja meg jószívűségét, különösen minden évben 200 koronát szokot adni egy érettségiző jeles ifju megjutalmazására.

— **Szobrot Mátyás királynak.** Mátyásnak, az igazságosnak, a magyar nemzet szobrot állít Kolozsvárott, a hol a nagy magyar király bölcsője ringott. Padrusz mintája, a mely a műértők csodálatát vinta ki, már készen vár az öntésre, csak hogy az a baj, hogy a kivitelhez szükséges összeg még nem teljes. Eddig 200,000 korona gyűlt egybe és még 60,000 koronára van szükség, hogy a szobor megalkottassék. A szobor-bizottság, melynek elnöke Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter, most még egyszer a nemzethez fordul és gyűjtőket bocsátott ki, kérve a polgárságot, hogy filléreivel járuljon hozzá ezeréves történelmünk legnagyobb alakjának emlékszobrához. Reméljük, hogy a nemzethez intézett lelkes felhívásnak csakhamar foganatja lesz.

— **József Ágost főherczeg üdvözlöte az E. K. E.-hez.** Az új év alkalmából az E. K. E. elnöksége meleg hangú táviratban fejezte ki hódolatát József Ágost főherczegnek, aki tudvalevőleg az egyesület védője s mint ilyen bámulatos érdeklődéssel és kegyességgel viseltetik az E. K. E. iránt. A főherczeg az üdvözlő táviratra *Felicitas* Ártur báró orsz. képviselő. elnökhöz intézett következő szép sürgőnnyel válaszolt:

Fogadják legbenső őszinte köszönetemet szíves üdvözlőlként. Kérem a mindenhatót, hogy terjessze áldólag kezét egyesületünk felé, hogy az új században, virulásnak indult működését teljes erejéből folytathassa edes hazánk javára. Üdvözlöm egyszersmint mindnyájukat s boldog új esztendőtt kívánok az egyesületnek. *József Ágost főherczeg.*

A gyönyörű sürgöny, mely a fenséges védőnek az E. K. E. iránt érzett kiváló jóindulatáról tanuskodik, általános lelkesedést keltett az egyesület körében.

— **Gróf Majláth Gusztáv,** erdélyi r. kath. püspök négy napi Kolozsvárt tartózkodása után ma reggel a 6 órai gyorsvonattal székhelyére Gyulafehérvárra utazott titkára gr. Toldalagi Samu kíséretében. A püspök a Károli kórházban dr. Janosó Miklós vezetésével mellett a betegekkel meglátogatta.

— **Tisztelgés a főispánnál.** Az újv tisztelgés a főispánnál ma történt meg. A városi tisztvisztár *Szvacina* Gézával élén jelent meg a főispánnál. A polgármester üdvözlő beszédére a főispán meleg szavakban válaszolt s ezzel a tisztelgés véget ért.

— **Pancsolt borok Kolozsvárt.** Mióta a kolozsvári borellenőrző-bizottság a működését megszüntette, a pancsolt borok ismét felülkerekedtek. A kisebb korcsmák nagy részében olyan borokat mérnek ki, a melyeknek csak a kivonata, a melyből készült, termelt venyigén. A borpancsolás különösen az „ugyenevezett” olasz borokkal történik. Az olasz bor tudvalevőleg rendkívül olesó. Olesó azért, mert nagyrésze a kikötőkben készül s így nem kell sok fuvar fizetni. A savanykás erdélyi borokon ma már az olasz bor édes-késérő ize érzik. A kinek ily bort mérnek ki, az bátran jelentést tehet, mert a bor, a mit vele meg akarnak itatni, az pancsolás. Tiszta olasz bort a bortörvény értelmében csak mintegy egynegyed résznyit szabad a hazai borba vegyíteni, ily mennyiség mellett az olasz bor ize nem érzik, mihelyt azonban ez kivehető, már többé nem vegyítés, hanem pancsolás.

A hazai szőlőtermesztésztől oly nagy mértékben károsító olasz bor behozatala napról napra nagyobb mérvet ölt s mind nagyobb veszéllyel fenyegeti az erdélyi szőlősgazdákat.

A tisztán és hamisítatlanul erdélyi borokat áruló tekintélyesebb czégek, a milyen például az erdélyi pince egylet, valamint az öreg Walton borkereskedő, a vendéglősök közül csak azok a kevesek vásárolnak, a kiknek vendégei izléssel bírnak a tiszta bor megbecsülésére. A legtöbb vendéglős nem csinál lelkiismereti kérdést abból, hogy lőré és pancsolt löcsédet itat a szegény fogyasztóval. Ez kétszeres kár. Először, mert az egészségre tönkre megy a fogyasztónak, másodszor pedig azért, mert a kormány hiába költi a milliókat a hazai szőlők helyreállítására, ha nem tudják a bort eladni, nem ültetnek szőlőt a gazdák. Ez az állapot uralkodik Budapesten is. Ott minden tizedik vendéglőben lehet tiszta bort kapni. A hazai termésű „Schiller” bor és az erdélyi borok

vignettája alatt árult borokon az olasz bor ize érzik ki. Még a jó hírű korona herczeg utozai „Kispipa”-ban is olaszos bort szolgáltak ki nem régiben. Ez ellen az akciózt meg kell indítani.

— **Tornaterem a harmadik emeleten.** A kolozsvári F. J. tud. egyetem új épületében egyetemi torna és vívó termet is rendeznek be. Eddig a pinczében volt a torna és vívó terem, hova az ablakon az utca földjének szennyes pora és egészségtelen kigőzölése beszállott. Most a másik szélsőségre esnek a tudomány emberei. A torna és vívó termeket az épület harmadik emeletére tervezik. Pompás dolog lesz, a mint a közel 400 négyzetméter teremben 400 egyetemi hallgató terpesz ugrással fogja zavartalanul és zajtalanul tenni a két alatt levő emeleten berendezett tantermekben folyó előadásokat. Még az is megcsinálják, hogy az előadó professzornak orrára fog pottyanni előadás közben szülővel a kezében egy-egy tornász, a parkettel és a pinczében nincs helye. Wlassics kultuszminiszter ha már valami nagyot és szépet csinált, figyelmet kellene fordítani arra, hogy olyan egyének, a kik nem tájékozottak valamely dolgokban, azt el ne rontsák.

— **Új gyár Kolozsvárt.** Örömmel adunk hírt arról, hogy Kolozsvárt egy új gyár fog létesülni. A gyár „acétilen világítás”-hoz szükséges légszusz fejlesztő edényeket és a világításhoz megkívántató felszereléseket fog előállítani. Az acétilen gáz fejlesztéshez egy Novák nevű beszerzői technikusként új találmányu készülék van, melyre szabadalmat szerzett minden államában. E készülék előállítására Klemm Pál és Novák czég Kolozsvárt gyárt rendez be és a tárgyakat forgalomba hozza. Nagy jelentőséggel bír e kezdeményezés, mert a világítás terén a vilamosság mellett a jövő az acétilen-é. Az acétilen egyszerű berendezésénél fogva ott is tért fog hódítani, a hová a villamosság költséges apparátusával el nem juthat. Az acétilen világítás, mihelyt a kalcium kárbidot hazánkban elő fogják állítani, rendkívül olesó lesz és a külföldről behozott kő olajat rendre nagy mértékben ki fogja szorítani. Ma is már a világítás fényerejéhez képest olesóbb az acétilen világítás, mint a petróleum. És lakó szobák világítására is teljesen használható. Erről egy tekintélyes kolozsvári bank-hivatalnak pár évi kísérletezés után gyakorlatilag meggyőződést szerzett.

— **Felolvasási estély.** A „Szent Antal kenyere társaság” tegnap délután a r. kath. főgymnasium disztermében rendezte második felolvasó estélyét, melyen ez uttal is oly nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, hogy a terem már a felolvasás megkezdése előtt egy órával szorongásig megtelt, úgy hogy a később jövők már nem juthattak helyhez. A férfi előkelőségek sorában ott voltak gr. Majláth Gusztáv erd. r. kath. püspök, Bíró Béla apátplébános, Páll István apátkanonok, dr. Farkas Lajos minisztr. tanácsos egyetemi tanár, Pollák Lajos máv. felügyelő, Kozár Ferencz kegyesrendi házfőnök, dr. Hám Antal, Novotni Endre, Riethy Károly, Varjas Endre, Szemler Ferencz főgymn. tanár, Neurhrer Ödön, Szekeres József, Medgyesi János lelkész, gr. Toldalagi Samu püspöki titkár stb. A felolvasási estélyt a Kolozsvári Dalkör nyitotta meg *Glück* „Ima” című hatásos dalával, mely után *Gall* László jogheltató Reniczky Gyulának „Pán halála” című remek költeményét szavaltta el általános tetszés mellett. Ekkor gr. Majláth püspök bemutatja *Szemler* Ferencz brassói r. kath. főgymnasiumi tanárt, a ki „Könyörület” című versét szavaltta el sok verve és sürű tapsok közt. Ekkor *Schwarz* Adél urhölgy, a belvárosi r. kath. leányiskola vezető tanitónője olvasott fel Olaszországi uti emlékeket. A pompásan megírt és érdekesen előadott uti rajz állapotán leköte tartotta a közönség érdeklődését, mely a kitűnő felolvasónőt előadása végén lelkesen megtapsolta.

A tapsok elhangzása után gróf Majláth Gusztáv püspök lépett az emelvényre, s igen érdekesen és állandó figyelem közt beszélt a kenyérszítás körül szerzett tapasztalatairól, s buzdította a közönséget a könyörületességre. A szép beszédet riadó tapssal fogadták. Befejezésül a Kolozsvári Dalkör Nagy Károly „Nemzeti Ima” című dalát nagy hatással énekelte el. A derék dalkürt lelkes óvációkban részesítette a közönség. A bejáratnál kitett perselybe a jótékony czéljára közel 75 forint gyűlt be.

— **Nincs koronás postautalvány.** A posta azt követeli, hogy korona értékkel nyomtatott utalványokat használjon a közönség. Ilyen utalványok kiszolgáltatásáról azonban nem gondoskodtak. A zaklatott közönség nem tudja, miképen teljesítse a posta óhajátását.

— **A vajdahunyadi postahivatal mizeriái.** Alig van postahivatal, mely ellen

olyan sok panasz hangzana, mint a vajdahunyadi postahivatal ellen. Postai mizeria mindenütt van, de ez nem érdekelheti a nagyközönséget; a vajdahunyadi posta mizeriái azonban foglalkozunk kell, mert ez nagy pénzforgalmánál fogva egyike a legfontosabb postahivataloknak. A vajdahunyadi vasgyár, a gyalári bányaművek és a környéken fekvő más bányatelepek százezrekét kitévő pénzforgalmát mind ez a posta bonyolítja le, mely talán a legrendetlenebb az egész országban. A posta mizeriákat első sorban a jelenlegi kezelőnek tulajdonítják, ki a hivatalos időt nem tartja be, nem tart elegendő személyzetet, mely a munkát végezze s ehhez hozzájárul az, hogy a postahivatal egy szűk szobában van elhelyezve. Így aztán órák hosszát kell tölteni a publikumnak a piszkos helyiségben, míg egy ajánlott levelet feladhat. Az ajtóra a hivatalos óra csak azért van kiírva, hogy félrevezesse az ellenőrző közegeket, mert csaknem egy órával később nyitják ki, mint a hogy jelezve van. A közönségre már tűrhetetlenné vált ez az állapot, s ez a rendetlenséget másképp orvosolni nem lehet, csak úgy, ha a jelenlegi postamestert eltávolítják hivatalából s egy olyanak adják, ki kötelességeit pontosan teljesíti. Különböző legjobb volna, ha megszüntetnék a magánvállalkozási rendszert és állami postahivatalt adnának Vajda-Hunyadnak, a mi egyszerre véget vetne a napirenden levő postamizeriáknak.

— **Erzsébet-utja.** A Fellegrárra felvezető Erzsébet királyné nevére elnevezendő serpentin út létesítéséhez a környéki lakosság is igyekszik hozzájárulni. A létesítendő út alatt levő telektulajdonosok közül Abudán Farkas, özv. Riman Jánosné, Lázár Miklós és Dán Péter birtokosok az uttesthez szükséges telokrészleteket díjtalanul ajánlották fel a nagy királyné kegyeletes emléket fenntartó út létesítésére.

Hogy mily áldásos lesz ez ut, valamint a létesítendő út hid a sánczajla-utca fejlődésére, azt az utca előre látó birtokosai mind méltányolják. Így Schuller József 70. sz. alatt lakó kereskedő felajánlotta, hogy különböző vigalmak rendezésénél árusításból befolyó tiszta jövedelmet felajánlja, a mellett a környékbeli lakosságot megnyeri. Fisch Géza kolozsvári fakeskedő felajánlotta, hogy mikor az út készül, stráfszekerét egy napifuvarra átengedi. E fuvar értéke 8 ft. A szepítő-egylet törekvése, mint látható, mindenütt jóindulattal és támogatással találkozik.

— **Vivás.** A kolozsvári tornavivó intézetben a vivási gyakorlatok ismét megkezdődtek és Kővári Mihály vezetésével tartanak. A vivó órák este 6 órától 7-ig tartanak. Beiratkozni az órák folyamán lehet. A díjuk a régiók. A vivó tanfolyam tavaszig tart.

— **A főtéri templom kerítése.** A kolozsvári főtéri templom-kerítés közszolgáinak faragása és festése szombatünne előtt a templom stíljától s az ellentét majdnem kellemetlen hatást szül arra, a ki a templom és kerítés között harmoniát szeretne látni. Különböző izléselen ama két közszolgá, a mely közvetlen a templom falához illesztették, a főbejáró két szélén. Kár, hogy ebben a tekintetben meg nem kérdezték a kivitelt előtt a szepítő egyletet. Most már természetesen nem lehet segíteni a dolgon, maradnak a festett u. n. „beszerítés” oszlopok de legalább a fal mellől azt a kettőt, mely rendkívül sérti az izlést, okvetlen el kell távolítani és ha lehetséges a többitől is célszerű volna lekaptartatni a festéket.

— **Új vasut.** A bihari h. é. vasut margitta-széllyomlyói része mult év decz. 29-én a közforgalomnak átadtott. Éme vonalon az összes forgalomra berendezett Szoldobágy, Bályok, Széplak, Szilágy-Nagyfalu állomás és szintén az összes forgalomra berendezett Felső-Ábrány, Ipp megálló rakodó és Széllató, Márkaszel feltételes megállóhely létesítetett. Az állomások közül Széllak és Szilágy-Nagyfalu előrakodással is felvan szerelve.

— **A magyar ipar fejlődését igazolják** dr. Wágner és Társai budapesti egyesült gyárak, mely hatalmas gyártelep IX. ker., Tinódy utca 3. szám alatt (a Gézella-malom mögött) van. A gyártelep három utcára nyílik, több száz munkást foglalkoztat, berendezése a legújabb gépezetekkel mintaszerű. A gyár üzemre négy főszálya oszlik, u. m.: szikvizgép- és szifongyártás, szikviz- és ásványvizgyárak teljes berendezése; fémöntőde, gőzasztalosműhelylyel összekötött jégcsészerny; hűtő gépek; sör- és borkimérő készülékek gyára; galvanikus fémlemezelő, gözcsiszolóval, fém tárgyak nikkelzésre stb., mihez legújabbban borászati és pinczegazdászati gépezetek, készülékek és szerszámok gyártásai olytálya csatoltatt. Kiválóan beosztott és külföldről importáltak, mint azonban ma már mai a hazai szükségleteknek megfelelően, jobban megszerezhetünk, miért is a fenti vállalat pártfogását és a hazai ipart tisztelt olvasóink figyelmébe ajánljuk.

— **Eljegyzés.** Dr. Urbanetz Edő temesvári körzeti orvos eljegyezte a karácsonyi ünnepek alatt özv. Verzár Józsefné és néhai Verzár József verseczi kir. közjegyző leányát Ilonkát.

— **Elvesztett tízes.** Egy szegény szobafestőinas Grünwald útlehetől ma reggel a főtéren egy drb. 10 frtot elvesztett. A hecsületes megtaláló szolgáltatssa vissza az elvesztett összeget a szegény fiúnak.

— **Mikor a férj berukkol.** Borzasztó gyilkossági eset tartja izgalomban a

délvidék lakóit, melynek áldozata egy fiatal asszony és ennek szeretője. Ez esetről tudósítók a következőket írja: Oláriu Szávér szekesi lakos a mult évben besorozták katonának s ez év októberben be is rukkolt a pétervárdi tüzérezredhez. Otthon hagyván fiatal feleségét Onva Angelát, kit csak egy évvel ezelőtt vett feleségül. A menyecske a férje szüleinél lakott, később azonban, hogy férje berukkolott, elköltözött onnan a saját szüleinek házához, hol külön szobát rendezett be magának. Nem régiben azonban suttogni kezdtek a falu népei, hogy a fiatal Angela szeretőt tart magának Popes Mitru személyében, a kivel az uoalmás téli éjeleket együtt szokta töltetni. Ez a hír hamarosan eljutott a férj szüleinek a fülébe is, akik siettek ezt fiukkal tudatni. A férj erre levelet írt feleségének, melyben szemrehányással illette feleségét hűtlensége miatt. A menyecske azonban oly édes hangu levelet írt férjének, — melyben hazugságnak jelentette ki az egész dolgot — hogy férje lát-szólág megnyugodott s a menyecske kiváságára megígérte, hogy a legközelebbi román karácsonyra haza jön meglátogatni feleségét. Az ördög azonban nem alszik s hogy-hogy nem, a férje a katolikusok karácsonyára kért és kapott is szabadságot. Elfeltájában ért meg a faluban s egyenesen a felesége lakására ment, a hol az ajtót zárva találta. A menyecske, a ki férjét éppen nem várta, a legnagyobb biztonságban érezte magát szeretőjével, midőn a férje a szobaajtón bezörgött és babocsátást kért. A menyecske rémülve vette észre férje hangját s ijedében nem tudta, hogy mit tegyen, szeretője azonban nem jött zavarba s míg az asszony az ajtó kinyitásával bíbelődött, ő az ablakon keresztül akart menekülni. Amde a férj, a ki a szoba ajtóján keresztül meghallotta a sugdosást, hirtelen kifutott az udvarra s éppen akkor ért az ablakhoz, mikor a szerető onnan menekülni akart. Oláriut ezen nem várt jelenetre elfogta a düh s a széles pengéjű oldalfegyverét kirántva, azzal olyant vágott a menekülő szerető fejére, hogy az menten összeesett. Azután a felesége után futott, ki ezalatt bemenekült szüleinek lakásába. Itt azonban a dühöngő katonának utját állta a menyecske apja, jós testvére, kiknek sikerült a bűnös asszonyt megvédeni s Oláriut kituszkolni a házból. Oláriu ezután dühében beverte az összes ablakokat s aztán, mint a ki dolgot jól végezte, eltávozott a faluból, visszautazott ezredéhez. Popes Mitrut, a menyecske szeretőjét, halva találták az udvaron, a kit még azon éjjelen elszállítottak a szülői házhoz. A rendőrség bejelentette az esetet a bírósághoz és a katonai hatósághoz.

— **Kétemeletes közúti kocsi.** Chicagóban kétemeletes közúti kocsiakat építettek, melyeknek hossza tizenkét méter, magassága a sínektől számítva négy méter, sulya pedig tizenöt tonna. E kocsikat nem sokára átadják a forgalomnak. Az emeleti rész nyáron nyitva áll, télen azonban zárt helyiséggé változtatható. Az a kocsi 90 ülőhely van és összesen 150 utas fér el benne.

— **Európa lakossága a huszadik században.** Európa lakossága 1887-től 1897-ig harminczhat és egy negyedmillióval szaporadt, vagyis 343 millióról 380 millióra. Ennélfogva a népesség évi átlagos növekedése körülbelül egy százalékra rug. A nép-sűrűségét illetőleg pedig 1887-ben egy négyszögkilométerre átlag harminczöt lakó, 1897-ben pedig átlag harminczkilenc lakó esett. Ez adatok alapján a Földrajzi Közlemények című folyóirat felveti új számában azt az érdekes kérdést, hogy hány lakója lesz Európa egyes országainak a huszadik század végén, ha lakóinak a száma oly arányban növekednék, miként azt az utolsó tíz év alatt tapasztaltuk? Akkor Oroszország 228 millió, Ausztria-Magyarország 79 millió, Anglia 65 millió, Németország 107 millió, — Franciaország csak 41 és fél millió lakost számlálna. És ha a „revanche” eszme még a jövő század végén is foglalkoztatná a francia közvéleményt, ez esetben Franciaországra nézve a kérdés alig lesz megoldható, mert akkor Németország meg egyszer olyan nagy hadsereget lesz képes a harc-terre küldeni, mint a minővel jelenleg bír.

Mulatság.

A székeljudvarhelyi „Székely-Dalegyiet” Nagy László karnagy vezetésével 1900. január 14-én a vármegyeház disztermében tánczezal egybekötött hangversenyt rendez.

Gyászrovat.

Özvegy Öves János szül. Tamási Tekla Seps-Szent-Györgyön meghalt.

Szerkesztőségi üzenet.

Sz. K. urnak. Már tegnap közöltük. H. K. urnak. Helyt. Mihelyt terünk engedi, a cikket közölni fogjuk.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítása és sürgöny-levelei.

A százszok és a Czenk-emlék.

Brassó, jan. 3.

Brassó városa tudvalevőleg nemrég megtagadta azt a százötven forintnyi

költséget, a melyet a Cenk-hegyiezed-éves emlékoszlop vasrácsának építésére lett volna szükséges. Ez a határozat annál is inkább föltűntet keltett, mert az ezredévi emlék leleplezése alkalmával a város ünnepélyes ígérletet tett, hogy mindenkor gondozni fogják a szobrot. Brassó magyar polgárai azöid százszok határozatát megföllebezték a vármegyéhez, a mely most tárgyalta az ügyet. A főispán hivatkozott arra, hogy az ezredévi emlék gondozása Brassó város erkölcsi kötelessége. Indítványára a megyegyűlés megsemmisítette a hazafiatal határozatot s utasította a várost, hogy újra tárgyalja a vasrács építésének az ügyét.

Választás.

Torda, jan. 3.

Rég nem volt olyan érdekes választás, mint tegnap.

Huszonnyolcz városi bizottsági tagot kellett választani.

A kormánypárt mindent elkövetett, hogy az ellenzék jelöltjeit megbuktassa. Az ellenzék ezt látva, szintén teljes erővel ment belé a választási küzdelembe, a mely a függetlenségi párt óriási győzelmével végződött.

Ugyanis mind a 28 bizottsági tagságra függetlenségi lett megválasztva.

A kormánypárt egyetlen egy emberét sem tudta bevenni.

A választás eredménye a polgárság körében nagy lelkesedést keltett, míg a kormánypárt nagy moguljait teljesen konsternálta a függetlenségek fényes győzelme.

Wlassics megy.

Budapest, jan. 3.

Mindenki azt várta, hogy új évi meglepetésül a belügyminiszteri tárczát végre befogják töltöni, mert Széll anynyira elvan foglalva a közös ügyekkel, hogy a belügyi tárczával vajmi keveset foglalkozhatik, pedig a nemzet a belügyek terén is várja a Széll kormánytól, ígérgetének a beváltását.

A belügyminiszteri tárcza azonban úgy tetszik még mindig gazdátlanul marad s egy másik miniszteri tárcza fog új gazdát kapni. A legújabb hír szerint, Wlassics Gyula miniszter lemond.

A lemondásnak, mint hírlík, két oka van:

A Varga ügy, mely miatt Bécsben haragudtak meg erősen reája másodszor a brassói oláh gymnázium ügye.

Állítólag már be is jelentette lemondását Széllnek, a ki azt mondta, hogy addig maradjon, míg a költségvetést letárgyalják.

A közös hadügyminiszter tervei.

Bécs, jan. 3.

Hír szerint, Krieghammer közös hadügyminiszter a véderő törvény teljes revízióját tervezi.

Konzepezcziója az, hogy 50 százalékkal felemelendő az ujoncz jutalék.

Ez évi 51.500 új katonát jelent.

Ennek beállítására szükséges egyszersmindenkora kétszáz millió forint.

Azután az első évtől tíz éven át minden évben 7 millió 200,000 forint.

Ebben azonban nem volna benne a sok új kaszárnya építése.

A 200 millió megszerzését közös kölcsönkép terveli.

A Bánffy-kormány alatt ez csak azért nem sikerült, mert a kiegyezést nem lehetett volna megcsinálni.

Most azonban a bécsi udvari körök elvannak határozva, hogy ezt a katonai koncepcziót még ez évben keresztül vihetik.

E javaslatok már ez évben a magyar országgyűlés elé fognak terjesztetni, s ha a mostani országgyűlés nem volna hajlandó elfogadni, úgy egy új összehívandó országgyűlés elé terjesztik.

Ekkor jó fel újra a Bánffy csilaga!

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapfőnökök:

MAGYARY MIHÁLY.

Sz. 4113—1899.

8. 1—3.

Árverési hirdetmény.

Közzétételik, hogy a Kolozs rend. tan. város tulajdonát képező új fűrdővendéglő helyiség folyó 1900 évi április hó 1-től kezdőleg egymásután következő három — esetleg hat évre 1900 évi Január hó 19. délelőtti 10 órakor Kolozsban a városházánál megfuttatandó írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adatni.

A zárt ajánlatok egy koronás bélyeggel és az ajánlott összeg 10%-át tevő bántapénzzel ellátva a szóbeli árverés megkezdéséig a polgármesterhez adandók be. Feltételek ugyanott megtekinthetők.

Kolozs rend. tan. város tanácsa.

Kolozsban, 1900 évi Január 2-án.

Bartha Ferencz,
h. polgármester.

Sz. 1780—1899.

7. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Ahulirt kir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a maros-ludasi kir. járásbíró 1899. évi Sp. 187.3 sz. végzésével Ötvös Lajos ügyvéd által képviselt Bartha János felperes részére Horovitz Sámuel és fia alperes ellen 78 ft 50 kr. és jár. etejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1899. év november hó 13. napján felülfoglalt és 3509 ft-ra becsült ingóságokra, a Kolozs városi kir. járásbíró VI. 1517-2—1899. számú végzésével az árverés elrendelése, annak 78 forint 50 kr. töké, ennek 1898 évi október hó 1. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 18 ft 60 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsban, — belközép-utca 15. szám alatti leendő fogadóházban határidőül 1900. évi január hó 8. napján délelőtti 9 óráig tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, lovak, kocsik s egyéb ingóságok a legtöbbet igényelők közpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfog adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólti kiküldötnök vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsban, 1899 évi december hó 15. napján.

Pap Jenő,
kir. bír. vjtó.

Kiadó vendéglő!

Gyergyó-Ditróban (Csikmegye) a **Keresztes István**-féle főforgalmi központban levő nagy vendéglő, a hozzátartozó melléképületekkel együtt több évre haszonbérbe

esetleg kezelés végett azonnal kiadó!

Feltételek megtudhatók Keresztes István tulajdonosnál Gyergyó-Ditróban. 6 1—2.

Eladó fűszer- és rövidáru kereskedés.

Vizakna r. t. városban, látogatott fűrdőhelyen, a főpiacon, halála miatt eladó **egy fűszer és rövidáru kereskedés!** Egyetlen cégjegyzett kereskedés Vizaknán. Értekezhetni **özv. Pásku Györgynénél Vizaknán.** 3. 2—3.

Louis de Salignac & Co. cognac gyárából valódi

FRANCZIA COGNAC.

Kizárólagos raktár: **Kónya Sándor** urnál Kolozsban.

Vezérképviselőse **Heinrich Mendl & Co.** cégénél Bécs, I. Schottenring 32. sz.

Erdélyrészi ügynöksége **Grünn A. Samunál** Kolozsban, Nagyhid-utca 10. 1226. 4—5.

Ügynökök kizárva!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy raktáromon 1 öl 4 négyzetöglől hasáb bukkfa

7 frt 50 kr.

1 öl 4 négyzetöglől I. rendű bukk vastag hasáb 10:50
1 öl 4 négyzetöglől II. rendű bukk kevésbé usztatott 9:50
1 öl 4 négyzetöglől hántott cser 9:50

Haza szállítva 1 frittal drágább.

1 waggon 100 mm. I. rendű bukk vastag hasáb 58.—
1 waggon 100 mm. II. rendű kevésbé usztatott 55.—
1 waggon 100 mm. hántott cser 54.—
1 waggon 100 mm. vékony bukk 50.—

Megrendelhető (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14. és Telefon 315.

1042. 10—0. **Fisch Géza,**
Kajántó-utca 41. sz.

felelősséget vállalok!

RINDT & DÓCZY

asztalosoknál Kolozsban, Bástya-utca 2. szám alatt.

Saját gyártmányú **műbutorait** helyszüke miatt

rendkívül olcsón

árusítja el.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlja

1204. 8—*.

a fenti cég.

SCHULLER LAJOS

Széchenyi-tér 20. sz. alatt. Telefon 361.

Megnagyobbított s a legkényesebb igényeket is kielégítő

**fűszer,- csemege,- bor,- sör,- liszt,- ásványviz,-
különbféle finomított szeszes italok**

üzletét és

1247. 4—10.

tüzifa nagy raktárát

ajánlja a t. városi és vidéki közönség szíves figyelmébe.

THÉK ENDRE

zongora-raktára

Kolozsban, Unió-utca 12. sz. a. I. emelet.

Zongora-gyáram a legkiválóbb hazai- és külföldi erővel rendelkezik s nem kimélve sem költséget, sem fáradságot, az üzemet úgy rendeztem be, hogy a zongora minden alkalmára, saját felügyeletem alatt gyáramban készüljön. Épen ezen oknál fogva azok jóságáért és tartósságáért minden irányban kezességet vállalom.

Hangszereim hangszépség dolgában nemesak utolérlik a külföldi gyártmányokat, — de a legújabb találmányok alkalmazása által sok tekintetben fölül is mulják.

Áraml. jutányosak, a fizetési feltételek előnyösek.

Képes árjegyzék rendelkezésre áll és kívánatra bárhova megküldetlik.

Gyártmányaimat a művelt nagyközönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel

981. 10—10.

THÉK ENDRE

budapesti zongoragyáros.

Védjegy.

FERENCZ-

pálinka (sós borszesz)

VÉRTES gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb.

● Egy üveg 1 és 2 korona. ●

Kapható:

Gyógytárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben.

Igen sok külföldi, francia, angol és német szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére csőbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, a hol Santal-olaj használata orvosilag javasolva van, a legegyszerűbb és legjobb a

Santal-Egger

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

Egy üveg ára 1 ft 50 kr., postán bérmentve, a pénz előleget beküldése mellett 1 ft 70 kr., 2 üveg 3 ft 20 kr., 3 üveg 4 ft 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. szám. 975. 13—20.

Kis-Esküllőn,

(Kolozs vármegye, Almási járás, Magyar-Nádas vasuti állomás)

200 szekér II. oszt. réti széna eladó.

Értekezhetni **Gr. Kun Sombory Sarolta** ömeltőségánál, vagy Nagy Miklós intézővel helyt. — A széna esetleg ott is föletethető, mert üres istálló van mellette. 1252. 2—3

Uj nagy kenyérsütőde!

a hol mindennap négyszer friss kenyér kapható, jó barna (buza) kenyér **20, 40 és 60 kr.** darabonként.

Finom **czökösi pesti kenyér 20, 30 és 40 kr.** darabonként. Súly szerint is kapható. — Kívánatra házhoz szállítva!!

A vásártérekre a sátrakat czégtábla jelzi!!!

■ ■ ■ **Kőfalsori szappan-utca 13. szám.** ■ ■ ■

1182. 9—10.

Angi testvérek.

Tiszta kezelés!

Tiszta kezelés!

Alapított 1852-ben.

Van szerencsénk a m. t. közönség szíves tudomására hozni, hogy a közelgő 1178. 14—20

karácsonyi és ujévi

ünnepek alkalmából a **legjobb** és minden szükségletnek, szé-
rényebb és magasabb igényeknek egyaránt megfelelő

**drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst
ékszerekkel-, ezüst evőeszközök-, asztaldiszkek**
s egyéb az ékszerészet, arany- és ezüstművészet körébe tartozó
összes árucikkkel

— **egészen újonnan** —

rendeztük be a tulajdonunkat képező és Kolozsban, Főter
9. sz. alatt a br. Jósika palotában

NAGY JÓZSEF

cég alatt fennálló

ékszerüzletet.

Kész áruin kívül a **legjobb** kivitelben készít az üzlet **új
ékszereket** és kiváló gondallal teljesít mindennemű — e szak-
mába vágó **javításokat.**

Teljes értékben megvesz, vagy új áruval **beeserül** bár-
minő arany- és ezüst tárgyakat, régiségeket és használhatatlan
törmelékeket.

Videki megrendeléseket a legpontosabban és a **cserejog**
fentartásával teljesít.

Elvből raktáron nem tart, de **kívánatra** a legjobb forrásból
gyorsan és olcsón beszerz **legjobb minőségű** china ezüst
árakat.

Mint mindig, úgy most is a **legnagyobb** gondot fordítottunk
arra, hogy az üzlet hagyományos jó hírének megfelelőleg áruink
a **legjobb minőség** és **legjutányosabb** árak mellett a legkő-
nyesebb igényeket is kielégítő **kiváló íziséssel** és az időnkénti
újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva.

Kiváló tisztelettel

Nagy József örökösei.

keresztelői és névnap,

AJÁNDÉKOKBAN!

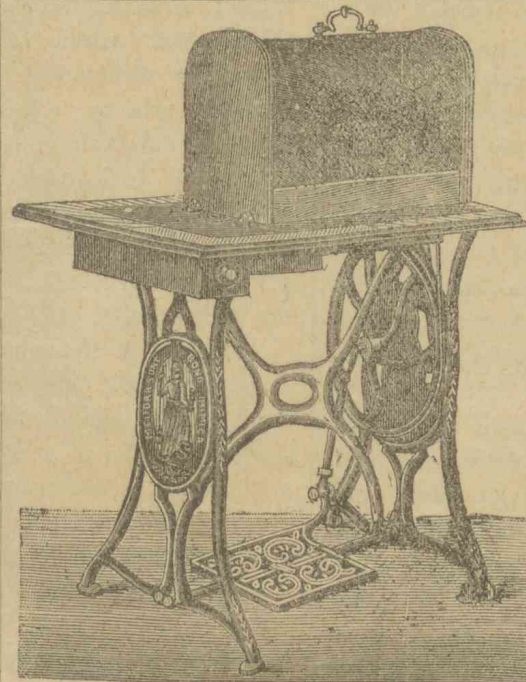
akkor lehet csak valódi örömtűnk, ha az egyuttal valamely hasznos ezélnak is megfelel, és ilyen egy

Singer vagy másféle varrógép,

melyet a nagy pénzügye miatt **10 évi** jótállással közpénzfizetés ellenében

35 forintért adok,

meg nem felelés esetén pedig azonnal becserelelném!

Raktáron tartom az összes elsőrendű gyártmányokat, u. m.: **Singer** család, **Médium**, **Titan**, **Minerva**, **Heud** és **Neu**, **Gritzner**, **kis- és nagy körhajós**, **Stower**, **Cylinder**, **Kész**, **Howe** és **Viktoria** hímzőgépeket, olajat, tűket és a gépek egyes részeit.

Szakszerű **mechanikai** javító műhelyemben minden munkát gyorsan és olcsón készítek.

Árnyamat

heti vagy havi

részletfizetésre is adom, úgy helyben, mint a vidéken lakóknak.

Ajánlom továbbá szép olajfestményű **képeimet** pontosan járó óra és igen szép zeneszerkezzel.

Szíves megrendeléseket kér 1184. 9—25.

Sürgőncím: **Bernáth**
gépraktár Kolozsban.
Telefonszám 412.

Bernáth Ede Sándor,
varrógép és kerékpár raktáros
Kolozsban.

A m. kir. posta- és távirda szállítója Erdélyben.

Vizkereszt.

A honapi napot jelzi piros betű, a kalendariumban, mert szép, magasztos ünnepe a katolikus vallásnak: vizkereszt. A hívek, ifjak-öregék templomokban fogják magasztalni emléket a napnak, melyen a karácsony éjszakáján született Kézuskát megkeresztelték és a melyen elindulának Bethlehembe a derék három királyok, a böles mágusok: Gáspár, Menyhárt és Boldizsár. Örülnek az örömnünnepnek ifjak-öregék, de talán legkivált az ifjak, még pedig mindkét nembeliek, sőt — manapság már — minden vallásbeliek.

— Oh böles, ájtatos, derék királyok, kik a zsidók új királyának tiszteletére zarándokollatok messze keletről Bethlehembe, csak hogy végre eljött a ti napotok!

Sok szép fiatal leány üdvözlő örvendező sóhajtozással a holnapi napot; szelid és takarékos családapák pedig ugyancsak sóhajtozással üdvözlők a napot — de nem örvendezve. Aminek magyarázata, hogy a három királyok egy napja rövid és mindjárt utána következik hosszú, vidám uralma egy hercegnek: Karneval hercegnek. Az ő hívőinek temploma a ragyogó bálterem, áldozó papjai az ifjú párok s neki nem az orgona szoloszmája kedves, hanem a cigánybanda csárdása, keringője. Az idén nem valami hosszú Karneval herceg uralma. Persze rövid ez az idő a mulatozó fiataloknak, de hosszú a takarékos papoknak. A mulatságok sorozata közben hány-szor nem kívánják majd, hogy bár az összes cigányprimások egyesült erővel megszöktetnék: ezuttal a herceget...

Nem lesz érdeketlen ez alkalomból megemlékeznünk, arról hogy Vizkereszt napján mily nagy fényvel ülnek meg az oroszok, akik a Jordán-ünnepet tartják ekkor, a Krisztus megkeresztelésének emlékére nagyszabású szertartások között, vizet szentelvény. Minden községben megülnek ezt az ünnepet: az egész papság, kísérve a hívőktől, keresztekkel, zászlókkal, szoltárának mellett kivonul az arra menő folyókhoz, amelyeket a Jordánnak tekintenek s amelyet imák és énekek mellett úgy szentelnek meg, hogy háromszor belémártják a fesztületet. Péterváron különös fényvel tartják meg ezt az ünnepet, mert akkor szentelik föl a katonák új zászlóit is. A csári pár, a szent szinódus tagjai, a katonai és diplomáciai méltóságok is megjelennek, mindnyian díszöltözve, aztán menetben vonulnak a vízpartjához. A parton állítják föl a zászlókat, a keresztek, a szent edényeket s az ilyenkor mindig befagyott folyó jegén emelt pavilon-templomban történik meg a vízszentelés akképpen, hogy a hasított léken át alámerítik háromszor a nagy keresztet. Ebben a perczben jeladésként egy rakétát lövelnek a magasban, amire aztán 101-et lönek az erdőben és a börtönben elhelyezett ágyuk, amelyeknek a dörgése mellett a papság Te Deumot énekel, a katonazenekarok pedig az orosz himnusz játszzák, miközben meghatítják és vízzel meghintik az ujonnan fölszentelendő zászlókat.

A farsangi álom.

Megvalósítja a jövő álmainak a szemrelni boldogságról vagy csak illúzióknak fog minden bizonyolni: gyönyörű délibábképeknek, melyet a való érzéketlen rövidséggel örökre letörül képzeletünk egéről!... Álom, naiv képzelődés, édes hazugság csak az, a mi be a szív a tiszta, az igaz szerelem utáni vágyakozásaiban önmagát az ábrándozás hangulataiban szinte önfelédten beringatja, hogy aztán annál kegyetlenebb legyen a kiábrándulás!... Igaza volna-e a pesszimizmának, hogy az életben csak az a szép, amit képzelünk, amit az illúzió rózsaszíne burkol, amit önmaguknak akarva vagy nem is akarva hazudunk?!

Ábrándosan tekintünk a csillagokra. A pihenés csöndjében, az éj idegsimogató nyugalmában az ég sötét bársonyán rezgő gyémántfényük egy új, egy más, egy gyönyörű világ: a valódi boldogság világának létezését sejteti velünk, s midőn képzelődésünk ezt a világot odafönn látja, egyttal ide le is akarja varázsolni: a menyországot az égből képzeljük és a földön keressük.

És miért ne?!... A lánszem sugara, a szűzi ártatlanság ragyogása nem bűbajosabb-e a Vénusz-csillag fényénél is?!... És miért higgyünk éppen a pesszimizmának, a csalódásoktól vagy talán inkább a kiéltégtől keserű, fásult lélek szavának: „A csillagokban boldogságot képzelés?!”

Hát nem tudjuk-e, hogy a legtöbbje kiált égetést?!... A lánszemben menyországot látod?!...

Hát nem tudod-e, hogy nincs igazi boldogság e földön, hogy az élet nem egyéb haldoklásnál, nap nap után egy-egy édes álmunktól foszt meg a valóság, folynak az illúziók, hullanak a hajszálaink, képzelődés csak az, hogy haladunk előre czélunk: a boldogság felé, a valóság ez: igen, igen haladunk, nap nap után közelebb jutunk a még eddig soha senkinél el nem maradt végső állomáshoz: a sirhoz. S még árnylag boldog az, a kit korai halál ér. Legalább néhány álmot még magával vihet. De, a ki sokáig él, annak a testén kívül nincs mit eltemetnie: a mi szepet, a mi boldogságot várt az élettől, mindazt már életében megmetsülni látta, gondolatvilága idővel nem egyéb

temetőnél, melyben a sirkereszteken e neveket olvassa: „Igaz szerelem”. — „Igaz boldogság”. — „Önzetlenség”. — „Idealizmus”. És még sok más nevet”...

Nem, Nem! Ne higgyünk a pesszimizmának. Ám legyenek a csillagok kihalt égi testek, a fényök ám hazudjon életéről, boldogságról, — de ne mondjátok, hogy az igaz szerelem is csak hazugság, ha szebben hangzik: álom, s az élet nőt, férfit csakis az önzés érdekeinek kapcsaival egyesítik!...

Szó a cigányzene. A leányka ruhájának színe olyan, mint a lelke: az ártatlanság fehérje. Tiszta vagy, leányka, mint az égből aláhullott harmat, s a hogya csárdást rezged: mintha a napsugárban csillogó harmatot rezgetné a tavasz édes fuvalata.

A zavartalan boldogság napja simogatja, ragyogtatja angyaltelket, s a fiatal-ság tavassza szinte szárnyakat ad neked ebben a bálteremben.

Láthatatlan társaid: a levegőben röpködő angyalkák elragadtatásukban, hogy a táncz hevében ily végtelen boldog vagy, bimbóarcod selyemszirmait rózsásra csókolják s a cigányzenénél még sokkalta édesebb zenét sugnak a füledbe.

Vajjon miről sugnak neked?! Félig behunyod szemedet s hallgatsz a láthatatlan angyalkák beszédét, zenéjét:

... „Szép vagy! Közülünk való. Az álmodozó nagy Istennek virággá változott lehelete vagy, melyet lehullatott a földre, édes anyád ölébe. Anyád keblére ölelt, látta, tudta a kincsét, melyet az égtől kapott, s e tudathoz méltóan odaadod szeretettel, imádatlalt melengtetett keblén, hogy nagygyá, bűbájossá virulj. Gondozta a testedet, ápolta, nevelte a lelkedet.

És most bemutat a „világban.” Méltó büszkeséggel, hiszen az ő nevelése vagy. És nem a kertés büszkeségét nézi, hanem a rózsáét, mely az ágából fakadt bimbóra tekint.

„Édes, szép társunk, milyen lesz a jövőd?! Ki mondhatja majd neked azt: „enyém vagy!”, ki ölelhet magához az egész életre?!... Ne félj! Mi mindig melletted leszünk, s örködünk fölötted. Ha számitó hízolgés, önzés közeledik hozzád: elfordítjuk a fejcsékedet, hogy ne lássad és sokat, sokat fogunk a füledbe sugdosni, hogy ne halljad a csábítás szavát. S ha egy tiszta szív közeledik hozzád: kérni fogunk: hallgasd meg, de — hallgas a saját szívedre is. Légy őszinte és gyöngéd. Valakit nagyon becsülhetsz, de az még nem szerelem. Valakinek nyujthatsz baráti jobbot, de ez még nem az a kéz, mely egyggyé for a férfiével.

Ha pedig a szíved úgy érezne, hogy a föltétlen becsülésnél, az önzetlen, önkénytelen rokonszenvnél még sokkal több az, a mi oly élénken dobogtatja: oh leányka, mondj akkor igent s halgattassad el azokat, a kik a szívednek tanácsolni akarnak.

Igy sugdostak-e neked az angyalkák, vagy másként?!

*

Kora hajnali idő. A szobában és künn is még mindenütt csönd.

Íróasztalom előtt ülök, előttem a papir. Különös. Mi készítet engem arra, hogy éjjel felkeljek és írjak, írjak versben, prózában egy bűbájós leánykáról?!

Behunyom a szemem s álmodozom. Látok egy leánykát, ruhája színe olyan, mint a lelke: az ártatlanság fehérje. Oh, tiszta a leányka, mint az égből aláhullott harmat s a hogya csárdást zengi: mintha a napsugárban csillogó harmatot rezgetné a tavasz édes fuvalata.

A zavartalan boldogság napja simogatja, ragyogtatja angyallékét, s a fiatal-ság tavassza szárnyakat ad neki. S láthatatlan társai: a levegőben röpködő angyalkák bimbóarcának selyemszirmait rózsásra csókolják...

Tánczol, tánczol s mindjában közeledik hozzám. A szívem kitárul: leányka be-repül, s a hogy szívéhez simul, így szól: „Itt vagyok! És itt maradok mindég!”

— — — — —

... Álom ...

Modern hübériség.

A jogállam legemlékező követelményeivel diametris ellentétben álló helyzet az, a mi Maros-Ujvár községében a birtokviszonyok tekintetében a múlt évszáz eleje óta uralkodik.

A marosujvári ingatlanok ugyanis (eltekintve két kivételtől) u. n. osztott tulajdonra képeznek. A föld tulajdona a kir. kincstár illeti, ellenben a falu-építmények az egyes lakosokéi.

Ez az állapot állandó inconveniatiaakra ad okot, s folytonosan a legvisszább költekezményekkel jár. Éppen ezért a lakosság nagy része szabadulni szeretne a modern hübériség ez állapotától. Csakhogy bizonyos

köröknek nincs kedvére a lakosságnak ez a törekvése, s a modern hübériség megszüntetését célzó mozgalmakat ezeknek a köröknek mindeddig sikerült is elfojtaniok.

1888-ban pl. mozgalom indult volt meg a földtulajdonának az egyes lakosok részére leendő megváltása iránt, de a főbányahivatal közgei bizonyos reversalisokat vetlek a lakosoktól s a reversalisok által mintegy örkössé czélozták tenni azt az állapotot, a melyhez fogható csak a Dózsa-féle porlázdás megtorlására 1515-ben hozott u. n. rög-höz kötöttségi törvény hatálya alatt létezett.

Csak hogy míg ez a törvény a szabad költözködés jogát kobozta el a jobbagságtól, ezek a reversalisok a költözködési kényszer Demokles kardát állították az aláíró lakosság feje felé.

E reversalisokban ugyanis egyebek között arra kötelezik magukat az aláírók, hogy a főbányahivatal esetleges kívánságához képest bármikor odahagyják az általuk lakott épületeket és minden kárpótálás nélkül átengedik azokat a kincstár tulajdonába. E mellett meg a bírói árveréseken való tulajdon-szerzés jogát is korlátoznak velük az aláírókra nézve ezek a schylocki raffineriával készült reversalisok.

Most azonban újból erőteljes mozgalom indult ennek a valóban képtelen állapotnak a megszüntetésére.

A lakosság köréből többen felkérték Nagy Samu dr. jeles fiatal ügyvédet, a ki nem rég nyitott irodát Maros-Ujváron, hogy indítson tárgyalásokat a kincstárral a zselérség lealázó állapotának megszüntetése iránt. Nagy Samu dr. el is vállalta a megbízatást s már a közel jövőben lépéseket tesz a megváltás érdekében.

A lakosság különben a pénzügyminiszterhez fordul a megváltási eljárás bevezetése iránti kérésével s bizik abban, hogy a civilizált Magyarország kormánya nem akar továbbra is fenntartani egy olyan állapotot, a mely a közép-kornak sem válnék dicsőségére. E mellett — hir szerint — a képviselőházból interpellatció tárgyává fogják tenni a maros-ujvári ügyét, a melynek további fejleményei elé sok oldalról nagy érdeklődéssel tekintenek.

Dr.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A korcsolyázás históriájából.

Nem tudnók, hogy valaki megírta már a korcsolyázásnak, mint szórakoztató sportnak a történetét. Azért hát tudják meg, akiket érdekel, hogy korcsolyáztak már a csölöplakók is, esonból készült korcsolyák, amelyek ekkor inkább volt közlekedési eszköz. Mint sport tárgy. Szórakozni véle a nemetalföldiek kezdtek legelőször s így van, hogy náluk mindenki született korcsolyás. Már évszázadok óta ösmertől olt a vaskorcsolya és pedig a mifőlénk csak ujjában ösmert tökéletes alakjában. Igen alacsony és hosszú, megkönyviti a biztos és gyors előrejutást, s azonfelül nem egy könnyen fázasztó. Teher-szállíkok is kényelmesen használják. Berlinben 1786-ban jött divathoz, hogy az urak korcsolyázzanak, a hölgyeknek akkor még tilos volt ez a szórakozás. Szánóikból nézdegélték hát az iringáló férfiakat és addig nézdegélték, amíg kedvet kaptak maguk is azonképpen iringálni.

Es ime, konstátáljunk valamit. Ugy-e, amikor néhány évvel ezelőtt kerékpárra ült egy-két vállalkozó szellemű asszony: a megbotránkoztassák, a sebzett prűdériának az ordítása hangzott föl.

— Nem illik ez ilyes a nőkhez!

Es szidták az emánczipációt, a modern szellemet.

Lám, ugyanigy volt ez Berlinben és általában Németországban, amikor egy-két vállalkozó hölgy rászánta magát, hogy korcsolyát kövte a talpára, végig-iringálja a jeget. Ugyanezt mondják rájuk, hogy nem nőies, amit tesznek és ilyenformán egyebeket is.

Egy császárúrnőjüknak, Friderikának a példája kellett hozzá, hogy ezt a hitet eloszlassa. Maga is oda állott a korcsolyázók közé és azontal aztán iringálhattak bátran, botránkoztattak nélkül a nők.

Es, újra lám, hová fejlődött a dolog? Ma már bizony isten, a fele se menne ki a korcsolyázó férfiaknak a jégre, ha a nőket, kipirult arcu leányokat, lihegő asszonykákat kitiltania onnan valami forradalma az ugynevezett izlésnek. Nár tudniillik, a németeket értem. Mi felénk sohaose voltak annyira — szemérmesek a férfiak, hogy megbotránkoztak volna a korcsolyázó asszonyok fölötté ...

— Orvosság helyett mérég. Fiuméből táviratosa tudósítónk: Baborszky ügynök, a buccári tengerészeti iskola igazgatójának testvéröccse, tegnap éjjel egy vendégülöben együtt mulatott Rudan H. A.-val, a fiúmei dokk-társulat főtisztviselőjével. Ivás közben Rudan panaszkodott, hogy a feje fájt. Baborszky antipirint kínált neki s ki is vett a zsehből egy skatulyát, a melyben fehér papirosban porok voltak. Rudan bevett egy port, de még rosszabbul lett. Irtoztos kinok közt sietett haza, a hol néhány percz múlva meghalt. Az orvos, a kit holttestéhez hívtak, kiderítette, hogy sztrichnin vett be antipirint helyett. A retentő tévedés annyira meg-

rendítette Baborszkyt, hogy kétségbeesésében főbe lété magát és szörnyet halt.

— **Hírlap Homeros nyelvén.** Washingtonban egy idő óta új lap jelenik meg, de nem angol, francia, vagy más modern nyelven, hanem klasszikus görög nyelven, abban a szójárásban, amelyen Homér, Plató és Xenophon írtak és Demosthenes szónokolt. Cizme az új lapnak, melyet a washingtoni egyetem deákjai szerkesztenek, a „Kélet tükre”. Nyelvezete leginkább Xenophon írásaira emlékeztet. Nagy régi betűkkel nyomtatják a sajtászéri újságot, mely csak olyan közleményeket vesz föl, melyek ókori dolgokra vonatkoznak.

— **A leánykereskedés Dél Amerikában.** Egy braziliai német lapban megdöbbentő adatokat olvasunk arról, milyen óriási mértékben szállítják ki német és hollandus kikötőken át a leányokat Dél-Amerikába. Évről-évre növekedik a szegény áldozatok száma, hiába küzdenek ez ellen a gyalázatos rahszolga-kereskedés ellen az európai hatóságok, hiába bocsátják ki szigorubb-nál szigorubb rendeleteiket, Dél-Amerika államainak rendezetlen viszonyain minden igyekeztük megtörik. Hihetetlen dolgokat beszélnek például Brazília közbiztonsági viszonyairól. Az összes hatóságok a lelkiismeretlen leánykereskedők zsebében vannak, természetes hát, hogy nem akad senki olyan, a ki végrehajtaná a korlátozó rendeleteket. De nem különben a viszonyok Argentiniában sem. Szinte hétről hétre érkeznek a leány-szállítmányok. A szerencsétlen teremtéseket már az uton annyira kifosztják, hogy a tisztán ezzel foglalkozó ügynökség azután könnyű szerrel boldogul velök. Ok töltik meg Buenos-Ayres bűnbarlangjait. Épen ennek a súlyos visszaélésnek társadalmi uton való megadáldályozására nő; egyesület van jelenleg alakulóban, a mely azt tervezi hogy a szerencsétlen, gyámoltalan leányoknak tisztességes kenyérszerző foglalkozást ad.

— **A londoni kocsisok patrónusa.** Rothschild lord valóságos kényeztetni a londoni omnibusz-kocsisokat és kalauzokat. A hol csak szerét ejheti, jót tesz velük. Irántuk való szeretetét különösen karácsonykor mutatja ki. Ilyenkor minden londoni omnibusz-kocsis és kalauz egygyár fáczánt kap tőle. Most karácsonykor 20.000 fáczán került kiosztásra. Nagyon természetes, hogy karácsony napján a londoni omnibusz-kocsisok ostorát kék és sárga szalag díszíté, ezek az angol Rothschild sport-színei.

— **Fejedelmi sarjak Amerikában.** Az amerikai milliárdos hölgyek legujabban azt gondolták ki, hogy családáfakat készítenek maguknak, a melyek azt mutatják, hogy királyi ösöktől származnak le. Demokráta államban elég különös passzió. Astor John-Jacob neje és Vanderbilt Cornelius neje is hódolnak az új divatnak. Vanderbilté Nagy Alfréd szász királytól, Hódító Vilmostól Nagy Károlytól származtatja le familiáját. Astorné Capel Hugót valja ősenek, valamint a Plantagenet királyi házat. A vasutkirályok, buzakirályok, petroleumkirályok és egyéb efféle királyok így szeretőnek igazi koronához jutni. És az ily családok alapján rendeznek estélyeket, amelyeken XIV. Lajost, XV. Lajost, II. Károlyt, Ausztriai Annát, Mária Antoiettet és más ily alakokat személyesítenek a vendégek.

A fejfájásról.

Dr. Ranschburg Pál ideg orvos ily czímű értekezése 30 oldalon röviden, áttekinthetően öleli fel érdekes anyagát s leírva mindazokat a betegségeket, amelyek tünetet gyanánt a fejfájás szerepelhet, figyelmezteti a gyakorló orvost a minden esetben indokolt alapos vizsgálatra. Fejtegetve az aglyagyalás, agy-daganatok, emésztési bántalmak, vesegyuladás, czukorbetegség, verszegénység, szív- és tüdőbajok, a nikotin, alkoholvergés, a tifusz, malária és influenza után fellépő fejfájásokat, részletesen tárgyalja az ugynevezett ideges fejfájást, a melynek nagyon sok alfaját különbözteti meg. Érdekes ezek közül a periodikus fejfájás, amely mindig a hét ugyanazon napján jelentkezik a betegnél s néha egy család több tagjánál lép fel azonos jelleggel. Fontos a szerzőnek az a figyelmeztetése, hogy a beteg minden legapróbb életrendi szokását is figyelembe kell venniük, mert a fejfájás néha tisztára rossz szokásokban, például ébren való hosszasan ágyban heverésben gyökerezik s ilyen esetekben hiába való a gyógyszeres. Igen megszívlelendő továbbá mindaz a praktikus értékű megjegyzés, amelyet a szerző a fejfájás gyógyszeres, vizgyógyászati, villamos, égalji, suggestív s egyéb kezelésére vonatkozólag tesz. A gyakorló orvosok számára készült dolgozat általános elterjedést érdemel.

Az érdekes kis füzetből itt közöljük az ideges fejfájásról szóló érdekes sorokat:

Az ideges fejfájásokról tekintetbe veendő, hogy rendszerint van egy degenerált alap, amely a fejfájásokra való hajlamosságot okozza és egy vagy más alkalmi ok, amely azokat időnkint, vagy állandóan kiváltja. Az ideges fejfájások kezelése éppen olyan nehéz néha, mert ezek a kiváló okok végtelen sokféleképpen lehetnek s egy és ugyanazon egyenél is változhatnak.

Első sorban ide tartozik minden, ami az étrend körébe vag ... Ilyen diszponált egyéneknek fejfájást okozhat: éjelezés, tulkeves alvás, reggel ébrenvaló ágyban heverés, álomból hirtelen történt fölébresztés, rossz levegőben való tartózkodás. Az egyiknél a fejfájás munka közben elmúlik, a másiknál a legesekélyebb szellemi foglalkozás előidézi azt. Az egyiknél elmúlik, ha eszik valamit, a másiknál súlyosbodik a fájdalom, ha csak le kell feküdnie, hogy aludjék s már a fél-szendérel elmúlik a fájdalom, a másik nem tud fekre maradni sem, mert még fokozódik a fájdalma. Igen sokan vannak, akik éppen könnyű ételek, mint hideg hús felvágott élvezet után pontosan megkapják fejfájásukat, másoknál ez bármily kolbászfélére áll csak be, ismét mások nyers gyümölcsre kapják meg.

Némely emberről már a legkisebb mértékben élvezet alkoholt vagy dohányzás fej-

fájást okoz. Nőknél az előidéző momentumok között a tulerős fűzés visz nagy szerepet, miután emésztési és vérkeringési zavarokat okoz. Egy másik csoportja az előidéző okoknak — s ez főleg a női nemre áll — a kedélyi momentumok: öröm, harag, bosszúság, bánat, megijedés. Mindezek a kedélyi momentumok az öntudatnak rejtett részeiben, tehát ugyszólván öntudatlanul továbbra is kifejthetik káros hatásukat s a fennforgó fejfájásról legfeljebb azt bírjuk kideríteni, hogy egy bizonyos kedélyi rázkódás óta állanak fenn. Más momentumok továbbá az anyagi csapások, a gondok, vesztések az anyagiak és az ambíció csatamezején, szóval a létért való küzdelem — ezek persze többnyire a férfinemnél.

Mindezekből látható, hogy egy elvet, vagy pláne egy szert az ideges fejfájás ellen ajánlani — abszurdum. Sőt magunknak az alkalmi okoknak kizárása is azok természetét fogva igen gyakran nincs sem az orvos, sem a beteg hatalmában.

Következik tehát, hogy egyedül biztos szer, magát az alapot, az ideggyöngöseséget, vagy a hisztériát venni kezelés alá s első sorban az ezeket feltételező örökölt, vagy szerzett idegrendszerbeli gyengésséget megszüntetni, vagy azon legalább könnyíteni. Csak, ha a betegnek szenvedései türehtelenek, kell ezen kívül direkte a fejfájás ellen is beavatkozni.

A cikória termelés jövedelmezősége.

A magyar gazdaközönség körében, a gazdasági üzletvitel tekintetében egy saját-ságos jelenséggel találkozunk. — Idegenkedik minden újítástól s nem akar megvalni az ősapától örökölt helytelen előítéletektől.

A régi közmondás: „tempora mutantur, et nos mutamur in illis” legtovább alkalmazható a magyar gazdák többségére, mert évek mulnak a nélkül, hogy azoknak a megváltozott viszonyokhoz való alkalmazkodását észlelhették, pedig nem egyszer, nem is százszor, hanem ezerszer és ezerszer lett hangoztatva, hogy a mai nehéz közgazdasági viszonyok között nem lehet már úgy gazdálkodni, mint lehetett régebben.

Köztudomás, hogy mezőgazdaságunknak csaknem minden ága a külföld nyomasztó versenyétől szenved, s hogy a mezőgazdasági termények árában jelentékeny csökkenés, s ezzel szemben a termelési költségekben jelentékeny emelkedés mutatkozik; s ennek dacára még ma is az ország legtöbb helyén a régi slendrián egyoldalú gazdálkodás divik.

Kalásztól kalászos követi, majd helyet ad az az ugarnak, aztán ismét kalászos, s így magyar ez a végtelenség. Hogy közgazdasági szempontból minő károk származnak ebből, azt fejtegetni felesleges. Minden-esetre azonban elég szomorú jelenség, különösen akkor, midőn nem egy adat igazolja azt, hogy hazánk termőföldje s klimatikus viszonyai a növénytermelés változatosságának mennyire kedveznek.

Alig van az országnak csak egy vármegyéje is, melyben a legtöbb növény sikerrel termesztethető ne lenne. Burgonya, répa, czukorrépa, dohány, len, kender stb. mindegyik megtalálhatja a maga helyét, sőt sokkal jobban mint, akármelyik más államban, mert azoknak földelgőzása semmi akadályba sem ütközik.

Ujjában egy eddigelő figyelomra alig méltatott ipari növény: a cikóriával kezdett egy néhány lelkesültni tudó és akaró gazda termelési kísérletet s miután annak eredménye bámulatos siker jelt, érdekesnek tartjuk lapunkban is megörökíteni.

A termelés színhelye egy felsőmagyarországi nagyközség határában elterülő föld-birtok, melynek talaja kedvező porhanyósággal bíró homokos agyag, melyrétegi feltalajjal s altalajjal. A most lefolyt termelési évadot megélőzölöz, buzakalászosnak — a tengeti hullámaihoz hasonló — rozgós gyönyörűkötlette a tábla mentén — el-el haladó utast, s annak tartója öszszel egy meglehetősen mély szántásban részesülve, tavasszal kath. holdanként 450 kg. superfoszfátal megrágyázott, mult április hó első napjaiban sekélyen alászántatott s április második hetében holdanként 2 kgr. magdebizony cikória maggal elvetett, miután a föld megelőzőleg még sima hengerrel jól meghengereltetett.

Vetés után újból a hengernek akadt munkája, s ezt a két hét múlva bekövetkező kikelés után tízed napra az első kapálás követte, midőn is a cikória fejlődésében már annyira előre haladt, hogy a sorok szimmel is láthatók voltak. — E kapáláson kívül a cikória tenyész ideje alatt még egyezében és két kapálásban részesült, s szeptember utolsó hetében annak a Becher féle cikória kiemelő géppel való kiszedése foganatosított.

A kath. holdanként termet 139 q — t. tett ki, melyet kassai pótkávégyár vezetősége q-ként 1 frt. 80 krért váltott be.

Az összes nyers jövedelem tehát 260. frtot tett ki kath. holdanként, mely jövedelemre a következő kiadási tételek állottak fenn:

a talaj előkészítése	18 frt.
a vetőmag ára	6 „
3 kapálás	21 „
Egyezés	7 „
a gyökerek kiszedése és tisztogatása	28 „
adó, kezelési költség, forgó költségek	26 „
a cikóriának a vasúthoz, illetve Kassára való szállítása	65 „
	171 frt.

E tételek szerint tiszta jövedelemként 89 frt. mutatkozik kath. holdanként, mely összeg magassága mindenesetre indokoltá teszi a cikória termelés iránti érdeklődést.

Kis-Esküllőn,

(Kolozsvarmegye, Almási járás, Magyar-Nádas vasuti állomás)

200 szekér II. oszt. réti széna eladó.

Értekezhetni **Gr. Kuun Sombory Sarolta** ömeltóságánál, vagy Nagy Miklós intézővel helyt. — A széna esetleg ott is föletethető, mert üres istálló van mellette. 1252. 3—3

Louis de Salignac & Co. cognac gyárából valódi

FRANCZIA COGNAC.

Kizárólagos raktár: **Kónya Sándor** urnál Kolozsvar.

Vezérképviselősége **Heinrich Mendl & Co.** cégénél Bécs, I. Schottenring 32. sz.

Erdélyrészi ügynöksége **Grün A. Samunál** Kolozsvar, Nagyhid-utca 10. 1226. 5—5.

A küszöbön levő Carneval

alkalmából a bálozó közönség különös figyelmére érdemesek a legkényesebb izlést is kielégítő,

●● **pazar eleganciával kiállított** ●●
frack,- salon,- és smoking
öltönyök, melyek **legjutányosabban**

WEISZ ADOLF

jó hírű kolozsvari

(Unio-u. l. sz.) férfiszabó üzletéből

kerülnek ki.

1. 2—10.

Ügynökök kizárva!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy raktáromon 1 öl 4 négyzetű hasáb búkkfa

7 frt 50 kr.

1 öl 4 négyzetű I. rendű búkk vastag hasáb 10:50
1 öl 4 négyzetű II. rendű búkk kevésbé usztatott 9:50
1 öl 4 négyzetű hántott cser 9:50

Haza szállítva 1 frttal drágább.

1 waggon 100 mm. I. rendű búkk vastag hasáb 58.—
1 waggon 100 mm. II. rendű kevésbé usztatott 55.—
1 waggon 100 mm. hántott cser 54.—
1 waggon 100 mm. vékony búkk 50.—

Megrendelhető (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14. és Telefon 315.

Fisch Géza,

Kajántó-utca 41. sz.

1042. 11—0.

felelősséget vállalok!

SCHULLER LAJOS

Széchenyi-tér 20. sz. alatt. Telefon 361.

Megnagyobbított s a legkényesebb igényeket is kielégítő

**fűszer,- csemege,- bor,- sör,- liszt,- ásványviz,-
különbféle finomított szeszes italok**

üzletét és

1247. 6—10.

tüzifa nagy raktárát

ajánlja a t. városi és vidéki közönség szíves figyelmébe.

Bebizonyult tény, hogy a **vastag száraz hántott tűzifa** úgy a konyhában, mint a fűtésre legalkalmasabb, mert csak is fiatal és ép fa használatik hántási czélokra s annak tüzelő anyaga több és értékesebb, mint akármelyik fanemnek.

Annak dacára, mint cserkéreg termelő, a hántott tűzifát sokkal olcsóbb árban adhatom, mint akármelyik fakereskedő, — mert czéloom csak termelt hántott tűzifát értékesítése, nem pedig annak kereskedése, eszerint a babuczi erdőben általam verőfényes oldalon termelt jöminőségű elsőrendű vastag száraz hántott tűzifából teljes 4 méter, házhoz szállítva **11 frtért** nálam Nagy-utca 41. szám alatt megrendelhetők.

Minták Nagy-utca 41. szám alatt megtekinthetők.

Nagyobb megrendelésnél árengedmény! 1245. 3—10.

Tisztelettel

Stotter Jakab

mint Schmidl és Ungar bpesti cserkéreg-termelő cég erdélyrészi képviselője.

Telephon szám 267.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

1251. 2—10.

Kolozsvar Nagy-utca és Sáros-utca 2. szám alatt

m á r v á n y i p a r t e l e p e t

nyitottam és elvállalok e szakmába vágó mindenféle munkákat, bel- és külföldi márványból ugymint:

butorhoz szükséges márványlapokat, fürdő-kádakat, falburkolatokat, hentes, fodrász és kávéházi üzletek berendezését- és régi márványlapok kifényezését, továbbá mindenféle diszmunkákat

helyben és vidékre jól és pontosan.

Főüzlet: **Miskoloz.**

Becses pártfogást kér

Földy Antal

márvány-üzlete Kolozsvar.

S Z I L Á G Y I E L E O N O R A

Liqueur, Puncs-szesz és Rumgyára Kolozsvar, belmagyar-utca 27. Telefon 239.

1250. 2—25.

Alapított 1832.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy gyáramat áthelyeztem

Belmagyar-utca 27-ik szám alá

a hol elismert kitűnő saját gyártmányaim nagyban és lepecsételt egyes üvegekben kaphatók.

Ujévi ajándéknak a legfinomabb Liqueur, Puncs-szesz és Rum díszes üvegekben. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Gyártmányaim, a gyári telepem kivül kaphatók minden elsőrangú fűszerüzletben, valódi csak az, melyeken czéggemmel ellátott vignetta van.

Tisztelettel

SZILÁGYI ELEONORA liquer, puncsszesz és rum-gyár.

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvar,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.

Nagy raktár a legujabb- és legizléseesebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstnemüket, vagy új aruval becserél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy arjegyzék ingyen és bérmentve!

1122. 25—100.

18 karatos finom arany jeggyűrűk.

Nagy raktárt tartok a mai kor igényeinek megfelelő fész-árakban.

Első erdélyi fészügyár Kolozsvar

Külszappany-utca 2-ik szám.

Magyarországon egyedüli gyárilag berendezett fész-árugyár!!!

Előállítok mindennemű fész-áru készítményeket a legdiszesesebb kivitelben, u. m.: **schildkrot, elefántcsont, gyöngyház,** valamint **szaruból** is, a legtartósabb **bontó és porfésüket.**

Elvállalok **mindennemű javításokat,** valamint

Schildkrot-forrasztásokat,

mit az erdélyi részekben csak magam készítek. **Hajtű és Schildkrot-fecher ujjátisztítása.** — Helybeli, valamint vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek.

1162. 6—0.

A n. érd. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Simon László és t.

fész-áru-gyáros.

Hajtjuk a legujabb francia divat szerint nagy választékban raktáron kaphatók!!